

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

Проректор з навчально-методичної роботи
«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Каріна ЧЕМАШКАЛО

ДАНІ ТА МЕТОДИ ПРИЙНЯТТЯ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ

робоча програма навчальної дисципліни

Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність	051 Економіка
Освітній рівень	другий (магістерський)
Освітня програма	Бізнес-статистика і аналітика

Статус дисципліни
Мова викладання, навчання та оцінювання

обов'язкова
українська

Завідувач кафедри
статистики і економічного прогнозування

Олена РАСВНЕВА

Харків
2023

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні кафедри статистики і економічного прогнозування
Протокол №1 від 29.08.2022 р.

Розробники:

Расвнева О.В., д.е.н., проф. кафедри статистики і економічного прогнозування;

Бровко О.І., к.е.н., доц. кафедри статистики і економічного прогнозування

**Лист оновлення та перезатвердження
робочої програми навчальної дисципліни**

Навчальний рік	Дата засідання кафедри – розробника РПНД	Номер протоколу	Підпис завідувача кафедри

Анотація навчальної дисципліни

Велика частина управління - це прийняття рішень. Воно притаманне практично всьому, що роблять менеджери. Менеджери отримують інформацію через інформаційні системи, усне спілкування і, можливо, іншими способами. Класичний список управлінських завдань включає планування, організацію, делегування або керівництво, координацію або контроль, звітність і бюджетування. Деякі з цих завдань є прямим додатком до прийняття рішень, наприклад, планування, делегування або керівництво. Інші завдання зазвичай приводять до рішень. Так, наприклад, організація роботи в організаційних відділах і офісах вимагає аналізу поточної робочої ситуації, і наступним кроком може бути прийняття рішення щодо зміни цих процесів. Точно так же прийом на роботу нових співробітників і призначення співробітників на робочі місця (кадрові завдання) також закінчується рішенням керівництва. Рішення - це вибір. Особа, яка приймає рішення, має мати два або більше доступних варіанти, а потім вибрати один з найбільш ефективних. Таким чином, прийняття рішень - одна з найважливіших задач управління, в якій використовуються поняття і методи математики, статистики, економіки, менеджменту і психології, та яка вивчає закономірності вибору людьми шляхів вирішення різного роду завдань, а також досліджує способи пошуку найбільш вигідних з можливих рішень.

Вивчення навчальної дисципліни «Дані та методи прийняття управлінських рішень» належить до циклу обов'язкових дисциплін професійної підготовки освітнього ступеня «магістр» для студентів спеціальності 051 «Економіка» освітньо-професійної програми «**Бізнес-статистика і аналітика**». Дисципліна направлена на використання сучасних методів підтримки прийняття економічних рішень та виробити вміння користуватися представленими методами, вміти зрозуміло подати власні результати на основі обґрунтування процесу побудови вирішення проблеми, набути вміння здійснювати раціональний вибір методу обґрунтування рішення для конкретної задачі та здатність продемонструвати знання щодо сучасних підходів підтримки прийняття рішень; застосувати базові поняття з економіки, теорії прийняття рішень та системного аналізу, аналізу даних та нечітко множинного аналізу.

Об'єктом дисципліни є навчальної дисципліни є дані, процеси та системи.

Предметом дисципліни є теоретичні та практичні питання щодо використання методів обґрунтування прийнятих рішень у різних сферах діяльності досліджуваних об'єктів.

Мета навчальної дисципліни: є вивчення сучасних методів підтримки прийняття рішень, дослідження актуальних задач в галузі прийняття рішень у діяльності підприємств та організацій, набуття вмінь застосування цих методів на практиці задля вироблення та обґрунтування складних економічних рішень.

Характеристика навчальної дисципліни

Курс	1М
Семестр	2
Кількість кредитів ECTS	5
Форма підсумкового контролю	екзамен

Структурно-логічна схема вивчення навчальної дисципліни

Пререквізити	Постреквізити
Управління розвитком соціально-економічних процесів	Комплексний тренінг "Управління діяльністю бізнес-структур" Написання дипломної роботи
Моніторинг діяльності бізнес-структур та організацій	
Методи та програмні засоби аналізу Big Data	

Компетентності та результати навчання за дисципліною

Компетентності	Результати навчання
1	2
ЗК2.Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.	РН 1.Формулювати, аналізувати та синтезувати рішення науково
ЗК6.Здатність розробляти та управляти проектами.	

СК6.Здатність формулювати професійні задачі в сфері економіки та розв'язувати їх, обираючи належні напрями і відповідні методи для їх розв'язання, беручи до уваги наявні ресурси.	практичних проблем
СК 13. Здатність проводити системне узагальнення, оцінювання та аналіз мікро-, мезо- та макроекономічних процесів, встановлювати та прогнозувати структурно-логічні взаємозв'язки між ними на підставі інструментів прикладних статистик та економічного моделювання	
ЗК1. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).	РН 2. Розробляти, обґрунтовувати і приймати ефективні рішення з питань розвитку соціально-економічних систем та управління суб'єктами економічної діяльності.
ЗК3.Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.	
ЗК4.Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності)	
ЗК7.Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).	
СК2.Здатність до професійної комунікації в сфері економіки іноземною мовою.	
СК8.Здатність оцінювати можливі ризики, соціально-економічні наслідки управлінських рішень.	
СК 13. Здатність проводити системне узагальнення, оцінювання та аналіз мікро-, мезо- та макроекономічних процесів, встановлювати та прогнозувати структурно-логічні взаємозв'язки між ними на підставі інструментів прикладних статистик та економічного моделювання	РН 3. Вільно спілкуватися з професійних та наукових питань державною та іноземною мовами усно і письмово.
ЗК4.Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).	
ЗК5. Здатність працювати в команді.	
СК2.Здатність до професійної комунікації в сфері економіки іноземною мовою.	
СК7.Здатність обґрунтовувати управлінські рішення щодо ефективного розвитку суб'єктів господарювання.	РН 4. Розробляти соціально-економічні проекти та систему комплексних дій щодо їх реалізації з урахуванням їх цілей, очікуваних соціально-економічних наслідків, ризиків, законодавчих, ресурсних та інших обмежень
ЗК2.Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу	
ЗК6.Здатність розробляти та управляти проектами.	
СК6.Здатність формулювати професійні задачі в сфері економіки та розв'язувати їх, обираючи належні напрями і відповідні методи для їх розв'язання, беручи до уваги наявні ресурси.	
СК7.Здатність обґрунтовувати управлінські рішення щодо ефективного розвитку суб'єктів господарювання.	
СК10.Здатність до розробки сценаріїв і стратегій розвитку соціально-економічних систем	
СК 13. Здатність проводити системне узагальнення, оцінювання та аналіз мікро-, мезо- та макроекономічних процесів, встановлювати та прогнозувати структурно-логічні взаємозв'язки між ними на підставі інструментів прикладних статистик та економічного моделювання	РН 5. Дотримуватися принципів академічної доброчесності
ЗК7.Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).	
СК8.Здатність оцінювати можливі ризики, соціально-економічні наслідки управлінських рішень.	
СК 13. Здатність проводити системне узагальнення, оцінювання та аналіз мікро-, мезо- та макроекономічних процесів, встановлювати та прогнозувати структурно-логічні взаємозв'язки між ними на підставі інструментів прикладних статистик та економічного моделювання	

ЗК1. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).	РН 6. Оцінювати результати власної роботи, демонструвати лідерські навички та уміння управляти персоналом і працювати в команді.
ЗК6.Здатність розробляти та управляти проектами.	
СК6.Здатність формулювати професійні задачі в сфері економіки та розв'язувати їх, обираючи належні напрями і відповідні методи для їх розв'язання, беручи до уваги наявні ресурси.	
СК8.Здатність оцінювати можливі ризики, соціально-економічні наслідки управлінських рішень.	РН 7.Обирати ефективні методи управління економічною діяльністю, обґрунтовувати пропонувані рішення на основі релевантних даних та наукових і прикладних досліджень.
ЗК6.Здатність розробляти та управляти проектами.	
СК3.Здатність збирати, аналізувати та обробляти статистичні дані, науково-аналітичні матеріали, які необхідні для розв'язання комплексних економічних проблем, формування систем статистичного моніторингу національного та міжнародного бізнес середовища, розробки на їх основі обґрунтованих висновків.	
СК4.Здатність використовувати сучасні інформаційні технології та хмарні сервіси, статистичні, інтелектуальні методи та прийоми дослідження економічних і соціальних процесів, адекватні встановленим потребам дослідження	
СК 13. Здатність проводити системне узагальнення, оцінювання та аналіз мікро-, мезо- та макроекономічних процесів, встановлювати та прогнозувати структурно-логічні взаємозв'язки між ними на підставі інструментів прикладних статистик та економічного моделювання	
ЗК2.Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу	РН 8. Збирати, обробляти та аналізувати статистичні дані, науково-аналітичні матеріали, необхідні для вирішення комплексних економічних завдань.
СК1.Здатність застосовувати науковий, аналітичний, методичний інструментарій для обґрунтування стратегії розвитку економічних суб'єктів та пов'язаних з цим управлінських рішень.	
СК6.Здатність формулювати професійні задачі в сфері економіки та розв'язувати їх, обираючи належні напрями і відповідні методи для їх розв'язання, беручи до уваги наявні ресурси.	
СК10.Здатність до розробки сценаріїв і стратегій розвитку соціально-економічних систем.	
СК 13. Здатність проводити системне узагальнення, оцінювання та аналіз мікро-, мезо- та макроекономічних процесів, встановлювати та прогнозувати структурно-логічні взаємозв'язки між ними на підставі інструментів прикладних статистик та економічного моделювання	
ЗК1. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).	РН 9.Приймати ефективні рішення за невизначених умов і вимог, що потребують застосування нових підходів, методів та інструментарію соціально-економічних досліджень.
ЗК2.Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу	
СК1.Здатність застосовувати науковий, аналітичний, методичний інструментарій для обґрунтування стратегії розвитку економічних суб'єктів та пов'язаних з цим управлінських рішень	
СК 13. Здатність проводити системне узагальнення, оцінювання та аналіз мікро-, мезо- та макроекономічних процесів, встановлювати та прогнозувати структурно-логічні взаємозв'язки між ними на підставі інструментів прикладних статистик та економічного моделювання	РН 10. Застосовувати сучасні інформаційні технології, спеціалізоване програмне забезпечення та методи
ЗК2.Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.	
СК10.Здатність до розробки сценаріїв і стратегій розвитку соціально-економічних систем.	

СК 13. Здатність проводити системне узагальнення, оцінювання та аналіз мікро-, мезо- та макроекономічних процесів, встановлювати та прогнозувати структурно-логічні взаємозв'язки між ними на підставі інструментів прикладних статистик та економічного моделювання	інтелектуального аналізу Big Data у соціально-економічних дослідженнях та в управлінні соціально-економічними системами.
СК6.Здатність формулювати професійні задачі в сфері економіки та розв'язувати їх, обираючи належні напрями і відповідні методи для їх розв'язання, беручи до уваги наявні ресурси	РН 11. Визначати та критично оцінювати стан та тенденції соціально-економічного розвитку, формувати та аналізувати моделі економічних систем та процесів.
СК7.Здатність обґрунтовувати управлінські рішення щодо ефективного розвитку суб'єктів господарювання	
ЗК3.Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети	РН 12. Обґрунтовувати управлінські рішення щодо ефективного розвитку суб'єктів господарювання, враховуючи цілі, ресурси, обмеження та ризики.
ЗК5. Здатність працювати в команді	
СК7.Здатність обґрунтовувати управлінські рішення щодо ефективного розвитку суб'єктів господарювання.	
СК10.Здатність до розробки сценаріїв і стратегій розвитку соціально-економічних систем.	
СК 13. Здатність проводити системне узагальнення, оцінювання та аналіз мікро-, мезо- та макроекономічних процесів, встановлювати та прогнозувати структурно-логічні взаємозв'язки між ними на підставі інструментів прикладних статистик та економічного моделювання	
ЗК7.Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).	РН 13. Оцінювати можливі ризики, соціально-економічні наслідки управлінських рішень.
СК5.Здатність визначати ключові тренди соціально-економічного та людського розвитку	
СК8.Здатність оцінювати можливі ризики, соціально-економічні наслідки управлінських рішень	
СК10.Здатність до розробки сценаріїв і стратегій розвитку соціально-економічних систем.	
СК 13. Здатність проводити системне узагальнення, оцінювання та аналіз мікро-, мезо- та макроекономічних процесів, встановлювати та прогнозувати структурно-логічні взаємозв'язки між ними на підставі інструментів прикладних статистик та економічного моделювання	РН 14. Розробляти сценарії і стратегії розвитку соціально-економічних систем.
ЗК2.Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.	
ЗК7.Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).	
СК5.Здатність визначати ключові тренди соціально-економічного та людського розвитку	
СК6.Здатність формулювати професійні задачі в сфері економіки та розв'язувати їх, обираючи належні напрями і відповідні методи для їх розв'язання, беручи до уваги наявні ресурси	
СК8.Здатність оцінювати можливі ризики, соціально-економічні наслідки управлінських рішень.	
СК10.Здатність до розробки сценаріїв і стратегій розвитку соціально-економічних систем.	
СК 13. Здатність проводити системне узагальнення, оцінювання та аналіз мікро-, мезо- та макроекономічних процесів, встановлювати та прогнозувати структурно-логічні взаємозв'язки між ними на підставі інструментів прикладних статистик та економічного моделювання	РН 15. Організовувати розробку та реалізацію соціально-економічних проектів із врахуванням
ЗК3.Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.	
ЗК6.Здатність розробляти та управляти проектами.	

СК3.Здатність збирати, аналізувати та обробляти статистичні дані, науково-аналітичні матеріали, які необхідні для розв'язання комплексних економічних проблем, формування систем статистичного моніторингу національного та міжнародного бізнес середовища, розробки на їх основі обґрунтованих висновків.	інформаційного, методичного, матеріального, фінансового та кадрового забезпечення.
СК6.Здатність формулювати професійні задачі в сфері економіки та розв'язувати їх, обираючи належні напрями і відповідні методи для їх розв'язання, беручи до уваги наявні ресурси	
СК11. Здатність планувати і розробляти проекти у сфері економіки, здійснювати її інформаційне, методичне, матеріальне, фінансове та кадрове забезпечення	
ЗК4.Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності)	РН 16. Застосовувати сучасні пошукові системи та системи Data mining для виявлення загальних та специфічних тенденцій розвитку об'єкту/процесу в умовах цифровізації суспільства задля прийняття ефективних управлінських рішень розвитку бізнесу
ЗК5. Здатність працювати в команді.	
СК1.Здатність застосовувати науковий, аналітичний, методичний інструментарій для обґрунтування стратегії розвитку економічних суб'єктів та пов'язаних з цим управлінських рішень.	
СК7.Здатність обґрунтовувати управлінські рішення щодо ефективного розвитку суб'єктів господарювання.	
СК10.Здатність до розробки сценаріїв і стратегій розвитку соціально-економічних систем.	
СК 13. Здатність проводити системне узагальнення, оцінювання та аналіз мікро-, мезо- та макроекономічних процесів, встановлювати та прогнозувати структурно-логічні взаємозв'язки між ними на підставі інструментів прикладних статистик та економічного моделювання	
ЗК1. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).	
ЗК2.Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.	РН 17. Формувати нову модель бізнесу на підставі аналізу, моделювання та оптимізації існуючих бізнес-процесів з метою зростання ділової активності та інтелектуалізації бізнесу, забезпечення невідтворюваних конкурентних переваг.
ЗК3.Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.	
ЗК4.Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності)	
ЗК5. Здатність працювати в команді.	
СК7.Здатність обґрунтовувати управлінські рішення щодо ефективного розвитку суб'єктів господарювання	
СК8.Здатність оцінювати можливі ризики, соціально-економічні наслідки управлінських рішень	
ЗК5. Здатність працювати в команді.	
ЗК7.Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).	РН 18. Застосувати методи макроекономічного аналізу та міжнародних порівнянь для розробки системи підтримки прийняття ефективних аналітичноконсалтингових рішень з метою посилення інтернаціоналізації економічної діяльності та розвитку міжнародного бізнесу в умовах діджиталізації світової економіки.
СК1.Здатність застосовувати науковий, аналітичний, методичний інструментарій для обґрунтування стратегії розвитку економічних суб'єктів та пов'язаних з цим управлінських рішень.	
СК8.Здатність оцінювати можливі ризики, соціально-економічні наслідки управлінських рішень.	
СК10.Здатність до розробки сценаріїв і стратегій розвитку соціально-економічних систем.	
СК 13. Здатність проводити системне узагальнення, оцінювання та аналіз мікро-, мезо- та макроекономічних процесів, встановлювати та прогнозувати структурно-логічні взаємозв'язки між ними на підставі інструментів прикладних статистик та економічного моделювання	

Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Методологія прийняття рішень

Тема 1. Процес прийняття рішення, його принципи та елементи.

Прийняття рішень, важливість і значення управлінських рішень, принципи прийняття рішень. Алгоритм прийняття рішень. Правила прийняття рішень. Поняття проблеми, її види, діагностика та аналіз. Види рішень. Процес прийняття рішень. Теорія прийняття рішень.

Тема 2. Методи та прийоми пошуку ефективних рішень

Класифікація методів і прийомів пошуку ефективних рішень. Експертні методи прийняття рішень. Індивідуальний та колективний вибір. SWOT, PEST, ABC аналіз як основа для прийняття управлінських рішень

Тема 3. Економіко-математичні методи прийняття рішень

Використання марківських процесів для прийняття рішень. Теорія ігор та прийняття рішень в умовах невизначеності

Змістовий модуль 2. Використання сучасних методів обробки аналітичних даних

Тема 4. Методи оцінки управлінських рішень.

Статистична теорія прийняття рішень. Методи оцінки фінансових рішень.

Тема 5. Системи підтримки бізнес-рішень. Прийняття рішень на основі даних

Що таке прийняття рішень на основі даних? Культура використання даних для прийняття рішень. Переваги компанії, що керуються даними. 6 ефективних порад щодо спрощення процесу прийняття рішень. Системи підтримки прийняття рішень у бізнесі.

Перелік лабораторних та семінарських занять, а також питань та завдань до самостійної роботи наведено у таблиці «Рейтинг-план» навчальної дисципліни».

Методи навчання та викладання

У процесі викладання навчальної дисципліни «Дані та методи прийняття управлінських рішень» для реалізації визначених компетентностей освітньої програми та активізації освітнього процесу на лекційних/лабораторних заняттях передбачено застосування таких методів навчання як: групова робота (Тема 2, 3), кейс- технології (Тема 3, 4, 5), семінари-дискусії (Тема 1), ситуаційні завдання (Тема 1), оглядові лекції з презентаціями та банками візуального супроводження (тема 1-5).

Під час проведення лекційних та лабораторних занять використовуються: пояснювально-ілюстративний, репродуктивні, проблемне викладання, частково-пошуковий, дослідницький методи викладання.

Порядок оцінювання результатів навчання

ХНЕУ ім. С. Кузнеця використовує накопичувальну (100-бальну) систему оцінювання. Поточний контроль, що здійснюється протягом семестру під час проведення лабораторних занять та самостійної роботи оцінюється сумою набраних балів. Максимальна сума – 60 балів; мінімальна сума, що дозволяє студенту скласти іспит – 35 балів.

Поточний контроль включає наступні контрольні заходи: захист лабораторних робіт, семінарське заняття у вигляді презентації, тестові завдання, письмові контрольні роботи, домашні завдання.

Протягом вивчення навчальної дисципліни заплановано 3 семінарських заняття. На семінарське заняття студент готує есе за запропонованими темами. Есе оцінюється в 4 бали, з них:

4 – зміст та структура виконаного есе відповідають меті дослідження, запропонована презентація результатів дослідження та подано аналітичні пояснення й висновки стосовно поставлених завдань; проведено комплексне дослідження об'єкту дослідження;

3 – зміст та структура виконаного есе відповідають меті дослідження, запропонована презентація результатів дослідження та подано аналітичні пояснення й висновки стосовно поставлених завдань; проведено достатнє дослідження стану об'єкту дослідження, відповідно меті есе;

2 – зміст та структура виконаного есе відповідають меті дослідження, запропонована презентація результатів дослідження та подано аналітичні пояснення й висновки стосовно поставлених

завдань; проведено достатнє дослідження стану об'єкту дослідження відповідно меті есе, але недостатньо коректно визначено набір показників за перспективами, які впливають на розвиток бізнесу;

0 – зміст та структура виконаного есе не відповідають меті дослідження або виконання есе відсутнє.

Лабораторні заняття в 6 балів:

2 бали – правильність відповідей за темою роботи та знання ПП та ЕВМ;

3 бали – робота з інтернет ресурсами, підбір статистичних даних та правильність проведених розрахунків;

4 бали – оформлення звіту з деякими помилками.

5 балів – оформлення звіту, відсутність помилок.

6 балів – вірно проведені розрахунки, надані широкі аналітичні висновки щодо проведених розрахунків та своєчасний захист роботи. Максимальна оцінка за виконання лабораторних робіт складає 10 балів.

Тестовий контроль оцінюється в 4 бали:

50% вірних відповідей – 2 балів;

75% вірних відповідей – 3 балів;

100% вірних відповідей – 4 бал. Максимальна кількість балів за виконання тестових завдань складає 20.

Домашні завдання (есе) оцінюється в 3 бали:

3 бали – повністю розраховане завдання та надані економічні висновки отриманим результатам;

2 бали – при проведенні розрахунків допущені помилки та відсутній висновок. Максимальну оцінку, яку може отримати студент за виконання практичних завдань складає 15 балів.

Підсумковий/семестровий контроль проводиться у формі семестрового екзамену, відповідно до графіку навчального процесу. На екзамен виносяться тестові питання, типові і комплексні задачі, завдання, що потребують аналітичного мислення та вміння синтезувати отримані знання і застосовувати їх при вирішенні практичних завдань.

Складаючи іспит із дисципліни студент розв'язує 23 завдання, з них 20 стереотипних, 2 діагностичних та 1 евристичне.

Стереотипне завдання оцінюється в 20 балів (кожний вірна відповідь на тест – 1 бал).

Діагностичне завдання оцінюється в 5 балів за шкалою:

1 бал - завдання вирішено невірно, але деякі етапи наведено вірно або завдання вирішено з грубими помилками, що впливають на кінцевий результат;

2 бали – завдання виконано вірно наполовину: проведено лише частину розрахунків;

3 бали - завдання виконано повністю, проте є несуттєві неточності в розрахунках чи відсутні коментарів до розрахунків та висновки;

4 бали - завдання виконано повністю, проте не обґрунтовано доцільність використання того чи іншого статистичного інструментарію або відсутні висновки за результатом розрахунків;

5 балів - завдання виконано вірно, якісно оформлено, наведено повне обґрунтування проведених розрахунків та надано ґрунтовну інтерпретацію отриманих результатів.

Евристичне завдання оцінюється в 10 балів за шкалою:

1 бал – студент сформував лише файл з вихідними даними;

2 бали - завдання вирішено невірно, але деякі етапи наведено вірно;

3 бали – завдання вирішено з грубими помилками, що впливають на кінцевий результат розрахунків;

4 бали - завдання виконано вірно наполовину: проведено лише частину розрахунків;

5 балів - завдання виконано повністю, проте є несуттєві неточності в розрахунках та відсутні коментарів до розрахунків та висновки;

6 балів - завдання виконано повністю, проте не наведено обґрунтування доцільності використання того чи іншого статистичного інструментарію;

7 балів - завдання виконано вірно, якісно оформлено, обґрунтовано доцільність використання того чи іншого статистичного інструментарію в аналізі запропонованої ситуації, проте відсутня економічна інтерпретація результатів;

8 балів - завдання виконано вірно, якісно оформлено, обґрунтовано доцільність використання того чи іншого статистичного інструментарію в аналізі запропонованої ситуації, проте висновки є неповними;

9 балів - завдання вирішено бездоганно, продемонстровано знання програмного та статистичного апарату, наведено повне обґрунтування проведених розрахунків та економічні висновки;

10 балів - завдання виконано бездоганно, без жодної помилки, якісно оформлено, проведено порівняльний аналіз того чи іншого статистичного інструментарію для розв'язання практичних ситуацій, за результатами розрахунків зроблені аргументовані аналітичні висновки та узагальнення.

Максимальна кількість балів, яку студент може отримати по результатам іспиту складає 40 балів. Студента слід вважати атестованим, якщо мінімальна кількість балів, одержаних за іспит складає 25 балів.

Форми оцінювання та розподіл балів наведено у таблиці "Рейтинг-план навчальної дисципліни".

Рейтинг-план навчальної дисципліни

Тема	Форми та види навчання	Форми оцінювання	Мак бал
1	2	3	4
Змістовий модуль 1. Методологія прийняття рішень			
<i>Аудиторна робота</i>			
ТЕМА 1. Процес прийняття рішення, його принципи та елементи	Лекції 1, 2 за питаннями: Прийняття рішень, важливість і значення управлінських рішень, принципи прийняття рішень. Алгоритм прийняття рішень. Правила прийняття рішень. Поняття проблеми, її види, діагностика та аналіз. Види рішень. Процес прийняття рішень. Теорія прийняття рішень.	Активна робота	
	Семінарське заняття 1. Психологічні особливості ОПР при прийнятті рішень. 2. Принцип Парето, його сутність. 3. Практичні правила прийняття рішень. 4. Case щодо прийняття рішень у бізнесі	Захист есе	4
	<i>Самостійна робота</i>		
	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до лабораторного заняття	Написання тестового контролю	4
<i>Аудиторна робота</i>			
ТЕМА 2. Методи та прийоми пошуку ефективних рішень	Лекції 3, 4 за питаннями: Класифікація методів і прийомів пошуку ефективних рішень. Експертні методи прийняття рішень. Індивідуальний та колективний вибір. SWOT, PEST, ABC аналіз як основа для прийняття управлінських рішень	Активна робота	
	Семінарське заняття за темою 2. 1. Методи і моделі, що використовуються при прийнятті слабоструктурованих рішень. 2. Моделі прийняття рішень в умовах невизначеності та багатокритеріальності. 3. Метод аналізу ієрархії Саати як інструмент прийняття рішень.	Захист есе	4
		Написання тестового контролю	4
	<i>Самостійна робота</i>		
Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до лабораторного заняття	Вирішення домашнього завдання	3	
<i>Аудиторна робота</i>			
ТЕМА 3. Економіко-математи	Лекції 5, 6 за питаннями: Використання марківських процесів для прийняття рішень. Теорія ігор та прийняття рішень в умовах невизначеності	Активна робота	

чні методи прийняття рішень	Лабораторна робота 3. Визначення майбутнього стану підприємства за умови високого динамізму перебігу економічних процесів: марківські ланцюжки та критерії теорії ігор	Виконання лабораторної роботи	6
		Написання тестового контролю	4
	<i>Самостійна робота</i>		
	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до лабораторного заняття	Вирішення домашнього завдання	3
Змістовий модуль 2. Використання сучасних методів обробки аналітичних даних			
ТЕМА 4. Методи оцінки управлінських рішень.	<i>Аудиторна робота</i>		
	Лекції 7, 8 за питаннями: Статистична теорія прийняття рішень. Методи оцінки фінансових рішень.	Активна робота	
	Лабораторна робота 4. Дерево рішень, методи оцінки доцільності фінансових рішень як інструмент формування раціонального рішення	Виконання лабораторної роботи	6
		Написання тестового контролю	4
	<i>Самостійна робота</i>		
	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до лабораторного заняття	Вирішення домашнього завдання	3
ТЕМА 5. Системи підтримки бізнес-рішень. Прийняття рішень на основі даних	<i>Аудиторна робота</i>		
	Лекції 9, 10 за питаннями: Що таке прийняття рішень на основі даних? Культура використання даних для прийняття рішень. Переваги компанії, що керуються даними. 6 ефективних порад щодо спрощення процесу прийняття рішень. Системи підтримки прийняття рішень у бізнесі.	Активна робота	
	Семінарське заняття за темою 5. Сучасні системи підтримки прийняття рішень, особливості проектування та використання	Захист есе	4
		Написання тестового контролю	4
		Написання контрольної роботи	4
<i>Самостійна робота</i>			
	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до лабораторного заняття	Вирішення домашнього завдання	3
Іспит			40
Усього			100

Рекомендована література

Основна

1. Гевко І.Б. Методи прийняття управлінських рішень: Підручник. К.: Кондор, 2018. - 187 с.
2. Зачко О. Б., Івануса А.І., Кобилкін Д.С. Управління проектами: теорія, практика, інформаційні технології. – Львів: ЛДУ БЖД, 2019. – 173 с.
3. Прийняття управлінських рішень : навчальний посібник / [Ю. Є. Петруня, Б. В.

Літовченко, Т. О. Пасічник та ін.] ; за ред. Ю. Є. Петруні. – [3-тє вид., переробл. і доп.]. – Дніпропетровськ : Університет митної справи та фінансів, 2015. – 209 с.

4. Прийняття управлінських рішень: Навчально-методичний комплекс дисципліни [Електронний ресурс]: навч. посіб. для студ. спеціальності «Менеджмент і бізнес-адміністрування» / КПІ ім. Ігоря Сікорського; уклад.: М.О. Кравченко, В. Я. Голюк. – Електронні текстові дані (1 файл: 120 Кбайт). – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2022. – 55 с.

Додаткова

5. Демиденко М.А. Системи підтримки прийняття рішень : навч. посіб. / М.А. Демиденко; Нац. гірн. ун-т. — Електрон. текст. дані. – Д.: 2016. – 104 с. – Режим доступу: <http://nmu.org.ua>

6. Управління бізнес-процесами підприємства. Комплексний тренінг: навч. посіб. / П.Г. Банщикова, В.М. Гордієнко, О.О. Кизенко, Г.С. Скитьова. – К.: КНЕУ, 2018. – 283 с.

7. Anthony Kelly. Decision Making using Game Theory. An introduction for managers. Cambridge University Press 2015. –216 P.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

8. Сторінка курсу на платформі Moodle (персональна навчальна система) . – Режим доступу : <https://pns.hneu.edu.ua/course/view.php?id=8224>

9. Управління бізнес-процесами: Навчально-методичний комплекс дисципліни [Електронний ресурс]: навчальний посібник для студентів спеціальності 073 «Менеджмент» / КПІ ім. Ігоря Сікорського; уклад.: Т.А. Коцко. – Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2021. – 79 с

10. Thomas Richards Problem Solving: Best Strategies to Decision Making, Critical Thinking and Positive Thinking. 2015. 112 P. <https://www.pdfdrive.com/problemsolving-best-strategies-to-decision-making-critical-thinking-and-positivethinking-e165918103.html>